KÓPIA

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: nedeľa, 5. decembra 2021 23:46
Komu: oszp.no@minv.sk
Kópia: sekretariat.ivsc.za@ssc.sk; sekretariat.ivsc.za@ssc.sk
Predmet: OU-NO-OSZP-2021/016488-021 (EIA: I-78 Oravská Jasenica - most 017)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Námestovo zo zisťovacieho konania č. OU-NO-OSZP-2021/016488-021

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Námestovo zo zisťovacieho konania č. OU-NO-OSZP-2021/016488-021 zo dňa 02.12.2021 sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

a) Rozhodnutie neobsahuje podmienky revitalizácie brehov a územia dotknutého rekonštrukciou; rozhodnutie je tak v rozpore so zásadou materiálnej rovnosti podľa §3 ods.5 Správneho poriadku v obdobných prípadoch rozhodovať rovnako. Poukazujeme pri tom na rozhodnutia okresných úradov sp.zn.: OU-SP-OSZP-2021/000064-016 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/i-15-014-stropkov-most), OU-SP-OSZP-2021/002126-013 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/i-15-stropkov-prelozka-cesty-), OU-TV-OSZP-2021/005189-034 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/i-79-ii-555-kralovsky-chlmec-krizovatka), OU-KM-OSZP-2021/000898-013 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/i-11-kysucky-lieskovec-most-227-horna-stavba) či rozhodnutie MŽP SR sp.zn. (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d2-krizovatka-studienka).

   Je pripmerané a spravodlivé požadovať a očakávať, že aj okresný úrad Námestovo rozhodne obdobne, t.j. že určí opatrenia revitalizácie brehov a dotknutého územia. Vyššie uvedené rozhodnutia spolu so zásadou materiálnej rovnosti súčasne vytvárajú základ legitímnych očakávaní ZDS, že aj napadnuté rozhodnutie má obsahovať konkrétne podmienky revitalizácie brehov a územia.

   Samotný zámer uvádza viaceré zmierňujúce opatrenia, ktoré neboli premietnuté do rozhodnutia; ako aj vyjadrenia dotknutých orgánov (okrem verejnosti) obsahujú množstvo vecných pripomienok, ktoré mali byť transponované do podmienok rozhodnutia.

b) Neboli vykonané konzultácie podľa §63 zákona EIA, hoci má na ne verejnosť právny nárok. Výklad a uplatňovanie §63 zákona EIA je v rozpore s novelou smernice o EIA č.2014/52/EÚ (https://www.enviroportal.sk/uploads/files/EIA_SEA/Novela-smernice-201192EU-.pdf) v bodoch 23, 29, 34 preambuly a teda úrad vykladal v tomto ohľade §63 zákona EIA v rozpore s účelom a cieľom Smernice o EIA. V dôsledku čl.7 ods.2 Ústavy SR je Smernica o EIA súčasťou vnútroštátneho práva s vyššou právnou silou ako vnútroštátne právo a preto výklad a uplatňovanie zákona musia vždy byť v súlade s účelom a cieľmi a textom platnej Smernice o EIA. V danom prípade úrad účelovo a šikanózne vykladal a uplatnil §63 zákona EIA tak, aby konzultácie neboli vykonané, teda, aby verejnosť nemohla získať potrebné informácie, nemohla priamo vysvetliť svoje stanovisko a postoje a nemohla priamo odborne diskutovať s navrhovateľom; teda tak, aby verejnosť v rozpore s §3 ods.2 Správneho poriadku nemohla účinne obhajovať svoje práva a záujmy.

   Výklad a uplatňovanie zákona EIA v časti konzultáciínespĺňa charakteristiku tzv. eurokonformného výkladu zákonov, t.j. nebol dodržaný účel a cieľ konzutácií ako ich predpokladá čl.6 Smernice EIA. Uvedený výklad je aj v rozpore s Kódoexom dobrej správnej praxe.

   Výklad a uplatňovanie zákona EIA je v rozpore aj so všeobecnými zásadami správneho práva. Inštitút konzultácií je upravený v osobitnom právnom predpise (zákon EIA) a v osobitnej právnej norme (§63 a §65g). Vo všeobecnosti je nadradený osobotní právny predpis a všeobecný sa používa len subsidiárne; preto nie je pravda že o vykonaní konzultácie rozhoduje úrad na základe ním určenej potreby nakoľko takýto výklad je v rozpore s §63 ktorý stanovuje právny nárok verejnosti na konzultácie resp. ukladá povinnosť realizovať konzultácie vždy, keď o to verejnosti požiada – ak tak neurobí poruší ustanovenie osobitnej

Číslo spisu *Por.č.záznamu* *Číslo záznamu* *Typ záznamu* *Forma originálu*
0145904/2021 *Externý doručený záznam* *hodnoverná elektronická*

KÓPIA

právnej normy nakoľko uprie žiadajúcej verejnosti možnosť konzultácie kedykoľvek počas procesu EIA. Túto možnosť úrad nahrádza svojvôľou.

Čo sa týka vzťahu §63 a §65g zákona EIA; §65g je osobitnou úpravou konzultácie všeobecnej úpravy podľa §63 pre obdobie pandémie COVID; v takomto prípade sa nevykonávajú prezenčné konzultácie ale konzultácie písomné. Pod konzultáciou však je nutné vnímať samostatný a osobitný inštitút odlišný od práva na vyjadrenie sa k podkladom; v zmysle ustálenej judikatúry je to najmä odborná diskusia a hľadanie odborných záverov pre nastolené odborné otázky.

Výmena názorov medzi navrhovateľom a ZDS by mohla byť základom resp. jadrom písomnej konzultácie; táto komunikácia však nebola vedená do konca.

c) V tejto súvislosti je potrebné aj konštatovať teoretický význam účasti verejnosti v procesoch EIA z hľadiska budovania právneho štátu od V. Knappa, na ktorého sa odvoláva česká aj slovenská judikatúra Najvyššieho súdu SR ako aj komentár k Správnemu súdenemu poriadku v časti venujúcej sa ekologickej verejnosti: *„Za první specifikum ekologických spolků lze dle našeho názoru považovat smysl a účel účasti veřejnosti, respektive environmentálních organizací v procesech práva životního prostředí, kterou lze ilustrovat ve srovnání s jinými výše naznačenými případy aplikace zásady zákazu zneužití práva. V případě zneužití práva v rámci práva daňového daňový subjekt zpravidla usiluje o získání určité daňové výhody, jak již bylo uvedeno. Jinak řečeno, daňový subjekt přirozeně sleduje svůj soukromý ekonomický zájem, vůči kterému stojí v opozici veřejný zájem státu na právně korektním výběru daní. Obdobná a snad ještě zřetelnější je situace v případě zneužití procesních práv v případě přestupkového řízení, kdy vůči sobě opět stojí soukromý zájem na neuložení trestu a na druhé straně veřejný zájem na potrestání pachatele přestupku. Subjektem, který zneužívá svých práv, je v těchto případech tedy zjednodušeně řečeno uplatňován určitý a zpravidla poměrně zjevný soukromý zájem stojící v opozici k určitému zájmu veřejnému. V případě účasti veřejnosti v procesech práva životního prostředí to však zcela neplatí. Určitá část této veřejnosti jako tzv. dotčená veřejnost sice v příslušných rozhodovacích procesech hájí svůj soukromý zájem zpravidla související s jejími vlastnickými právy k nemovitostem. Úloha environmentálních organizací je však odlišná, respektive sama je pojena s ochranou veřejného zájmu. Například v již citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu je konstatováno, že smyslem a účelem účasti environmentálních občanských sdružení (spolků) je, „aby kvalifikovaně, tj. odbornými argumenty z oblasti ochrany životního prostředí, urbanismu apod., hájila dotčené (veřejné) zájmy ochrany přírody a krajiny v konkurenci jiných veřejných zájmů a zájmů soukromých.“ V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud o environmentálních občanských sdruženích, respektive spolcích, současně hovoří jakožto o „advokátech“ veřejného zájmu na ochraně životního prostředí. Jinak řečeno, veřejný zájem na ochraně životního prostředí nereprezentují pouze příslušné orgány státní správy z titulu své působnosti, ale také veřejnost, zejména právě environmentální organizace. Uvedené pochopitelně souvisí také s širším kontextem účasti veřejnosti jako projevu participace veřejnosti na rozhodování o věcech týkajících se životního prostředí či ještě obecněji občanské společnosti.“*

ZDS je tak občianskou environmentálnou inštitúciou, ktorá presadzuje verejné záujmy životného prostredia a tieto neboli dostatočne hájené či už prístupom úradu alebo jeho procesným postupom: nedostatočná súčinnosť so ZDS, nevykonanie všetkých procesných úkonov – prístup k všetkým relevantným informáciám o životnom prostredí, nevykonanie konzultácií. Formálnym nedostatkom odôvodnenia rozhodnutia je tak vysporiadanie sa s návrhmi ZDS na určenie zmierňujúcich opatrení podľa §20a zákona EIA.

Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR č. nemá verejnosť právny nárok na akceptáciu všetkých nimi požadovaných opatrení; verejnosť však má právny nárok na to, aby úrad dôsledne uplatňoval osobitné hmotnoprávne právne predpisy zaoberajúce sa životným prostredím a jeho zložkami (§3 ods.1 Správneho poriadku) a má právny nárok na to, aby úrad uložil také podmienky rozhodnutia, ktorými sa stanovia podmienky síce odlišne od návrhov verejnosti ale preukázateľne sa nimi dosiahne porovnateľná alebo lepšia ochrana a tvorba životného prostredia (§29 ods.3 v súbehu s §29 ods.13 zákona EIA).

Úrad uplatňoval výklad zákona, ktorý nebol v eurokonformný, t.j. nebol v súlade s Aarhuským dohovorom, resp. zákon uplatňoval tak, že ustanovenia Aarhuského dohovoru neboli dodržané (čl.3 ods.2 až 4; čl.4 celý; čl.5 celý; čl.6 celý; Smernica EÚ o EIA v časti konzultácií s verejnosťou).

KÓPIA

Máme za to, že slovenské štátne orgány uprednostňujú ekonomické záujmy žiadateľov nad ekologickými záujmami verejnosti, čo sa prejavuje ako v procesnej rovine tak aj v rovine prístupu, kedy ekologické spolky sú vnímané ako negatívny element, resp. štátnymi orgánmi sú takto vykresľované čo má za dôsledok neochotu štátu a jeho orgánov uznať konkrétne spolky (menovite ZDS) za občianske inštitúcie konajúce vo verejnom záujme životného prostredia a s nimi tak aj jednať. Už toto samo o sebe je v rozpore s uvedenými ustanoveniami Aarhuského dohovoru, ktorými je SR priamo viazaná pričom z ustálenej judikatúry NS SR vyplýva aplikačná prednosť Aarhuského dohovoru. Táto neochota sa prejavuje v nesprávnom uplatňovaní procesu s cieľom nepriznať ZDS postavenie občinanskej inštitúcie konajúcej vo verejnom záujme ochrany životného prostredia a svojimi rozhodnutiami neposkytnúť právnu ochranu verejným záujmom presadzovaným ZDS.

V pozadí rozhodnutia je však badať nepriateľské nastavenie voči ekologickej verejnosti, nepoznanie postavenia a práv verejnosti v procesoch EIA alebo dokonca aktívne popieranie týchto práv. V tejto súvislosti chceme poukázať na rozsudok NS SR sp.zn. 5 Cdo 126/2007 (https://www.judikaty.info/document/nssr/4307/), podľa *Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Výpočet osobnostných práv chránených predmetným ustanovením nie je uzavretý (porovnaj slovo „najmä“) a rozsah ním chránených zloženie osobnosti fyzickej osoby sa neustále vyvíja. Do sféry týchto práv treba v súčasnosti nepochybne zaradiť aj práva na primerané životné prostredie, ktoré má veľmi blízko k právu na ochranu súkromného a rodinného života. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že právo na priaznivé životné prostredie, obsahom ktorého je i právo na pokojné a nerušené užívanie obydlia, je subjektívnym hmotnoprávnym oprávnením (právom) fyzickej osoby, ktorého sa možno domáhať zákonom ustanoveným postupom pred správnymi a súdnymi orgánmi.* Aj v danom prípade sa útočí na bezúhonnosť ZDS, lebo vzhľadom na zlepšovanie právneho prostredia z hľadiska vymožiteľnosti práva na životné prostredie a aktivitu ZDS v tomto smere znamená útok na bezúhonnosť ekologického spolku v skutočnosti snahu o zneužitie práva na liberáciu od environmentálnej zodpovednosti, ku ktorej by navrhovateľa a úrady právnymi prostriedkami donútila práve aktivita ZDS.
K zneužitiu práva skutočne došlo ale zo strany útočníka na bezúhonnosť ZDS. Cieľom však nebolo spôsobiť ujmu na dobrej povesti, ale cieľom bolo nájsť výhovorku, prečo sa právne nechránia oprávnené práva a záujmy ZDS ako advokáta životného prostredia a subjektu ekologickej verejnosti podľa Arhuského dohovoru a osobitných právnych predpisov.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušill podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS **https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in**, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,
--

Združenie domových samospráv
Marcel Slávik, predseda
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.climaterealityproject.com

Číslo spisu | Por.č.záznamu | Číslo záznamu 0145904/2021 | Typ záznamu Externý doručený záznam | Forma originálu hodnoverná elektronická